

Nr 156.

Av herr Nilson, Karl August, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inredning och möblering av nybyggnad för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda.

I proposition nr 186 äskar Kungl. Maj:t i anslutning till framställning av skolöverstyrelsen ett anslag 22,300 kronor för inredning och möblering av den nybyggda hantverksskolan för blinda i Kristinehamn, varvid medlen skola utgå av tillgängliga besparingar (68,700 kronor) å byggnadsanslaget.

Emellertid har Kungl. Maj:t därvid icke i äskandet medtagit skolöverstyrelsens i sammanhanget begärda 5,500 kronor till ett bilgarage för skolans redan ägande lastbil, vilket avsetts att uppföras i samband med skolplanens inhägnad och iordningställande.

Departementschefen avfärdar denna framställning med motivering: "Sålunda finner jag det icke vara tillbörligen styrkt, att inköpet av en lastautomobil för materieldepåns räkning varit ekonomiskt berättigat och lämpligt. Med hänsyn härtill synes mig anordnandet av ett bilgarage icke nu böra ifrågakomma."

Då jag stått skolan och dess verksamhet så pass nära, att jag kunnat följa dess förhållanden i förevarande ärende, har jag funnit det angeläget lämna några uppgifter, vilka, om de varit av departementschefen kända eller beaktade, helt visst skulle föranlett ett tillstyrkande till skolöverstyrelsens förslag.

Vad då först frågan om det berättigade och lämpliga i att anskaffa en lastbil beträffar så torde enbart en blick på den raska utveckling skolans af-färsverksamhet tagit förklara mycket. Här några siffror beträffande försäljning av

	materiel och färdiga arbeten		summa
år 1888 kr.	1,738: 02	1,223: 65	2,961: 67
„ 1898 „	16,231: 76	2,283: 95	18,515: 71

	materiel och färdiga arbeten		summa
år 1908 kr.	33,297: 81	6,890: 61	40,188: 42
„ 1918 „	129,720: 72	29,399: 77	159,120: 49
„ 1919 „	189,731: 61	28,184: 79	217,916: 40
„ 1920 „	234,409: 47	31,956: 92	266,366: 39
„ 1921 „	179,113: 31	26,485: 05	205,598: 36

De minskade siffrorna för år 1921 bero uteslutande på sjunkande priser.

Då nu allt materiel skall köras två gånger: först från järnvägsstationen eller hamnen och därefter fördelat i tusental kolly åter till järnvägen eller posten, förstås lätt huru transporterna härav kräva tid, arbete och kostnader. Så *avsändes* endast under år 1921: 4,645 frakt- och ilgodskolli samt 704 postpaket, för vilka järnvägs- och postavgifterna utgjorde kronor 10,831: 66. Anskaffandet av lastbil, som i styrelsen beslutats på förslag av den affärskunnige ledamoten och efter utredning, stödde sig på:

1. Den ständigt stigande omsättningen vid skolans materieldepå.
2. Fördelen av att oberoende av utomstående (åkare) kunna bestämma tiderna för transporterna.
3. Att bilen kunde utan särskild kostnad skötas av den för skolan i och med tillträdet av de nya byggnaderna nödvändiga vaktmästarer och
4. att av utredningen framgick, att kostnaderna för bil, trots de stora fördelarna, likvisst icke egentligt överstego de för körningar årligen utlagda medlen.

(Till statsutskottet skall jag överlämna kalkylberäkning härå.)

Genom den nya skolbyggnaden kommer också elevantalet att betydligt kunna ökas, vilket i sin tur kommer att öka materialomsättningen. Detsamma har ju riksdagen också särskilt uppmuntrat genom särskilt anslag till fria frakter för de blindas behov av material och senast genom 1920 års beslut om 50,000 kronors förlagskapital för ändamålet. (Inom parentes kan nämnas, att av dessa 50,000 kronor återremitterade skolan nästan omedelbart 30,000 kronor till riksbanken, då det visade sig möjligt att med 20,000 kronor jämte skolans egna resurser finansiera denna affärgren.) Därtill kommer att den nya skolan ligger betydligt längre från alla kommunikationscentraler än den äldre, vilket förhållande bortelimineras genom lastbilen.

Bilen, som ju redan är anskaffad och i bruk, har visat sig synnerligen värdefull för skolan, icke minst nu vid flyttningen där så gott som allt arbete (flyttningen har pågått under 14 dagars tid) har verkställts med egna krafter och utan pekuniära utgifter.

Icke mindre värdefull kommer den naturligtvis att bli vid hemtransport av det för den nya skolan betydligt ökade behovet av bränsle, varigenom åtskilliga kostnader komma att sparas, ehuru de ej nu kunna sättas i siffror.

Bilen finnes, som sagt, redan och den behövs. Det är naturligtvis då en dålig ekonomi att låta den stå ute eller dåligt skyddad och förfaras. Garage finnes icke att hyra på rimligt nära håll och kostar dessutom mera än räntan på anläggningskapitalet för ett garage.

Medlen till detta har genom klok sparsamhet och omtänksamhet sparsats från byggnadsanslaget. Allt talar, synes mig, för att riksdagen bör bevilja det anslag därtill, som skolöverstyrelsen begärt.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att riksdagen, utöver vad Kungl. Maj:t och prop. nr 186 äskat, ville anslå av skolöverstyrelsen föreslagna 5,500 kronor till garage för hantverksskolans i Kristinehamn redan inköpta lastbil.

Stockholm den 4 april 1922.

K. A. Nilson.

